

**Tractatvs De Præventionē Ivdiciali [!], Sev De
Contentione Ivrisdictionvm**

Tonduti, Pierre François de

Lvgdvni, M.DC.LXXIII.

Capvt XI. De Saluiano interdicto & probationibus in eo requisitis. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98370](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98370)

decis. 3. apud Mohedan. & dec. 45. numero 2. libro 2. p. 3. diuersi. & in Roman. societatis officij 4. May 1588. coram Gypso. Quæ doctrinæ procedunt in fortioribus terminis, nimirum contra expressam iuris dispositionem.

Et ita utraque parte informante fuit decissum 18. Iunij 1650.

C A P V T,
S E V
R E S O L V T I O X I.

Coram Reuerend. P. D. BICHIO
Auenionen. Saluiani.

Lune 8. Iunij 1648.

In Rota Romana.

A R G V M E N T V M.

De Saluiano interdicto, & probationibus in eo requisitis. De exceptione præscriptionis, & quando illa currat in præiudicium mente captorum. Et vtrum noceat fideicommissariis, & à quo tempore contra illos currere incipiat. Et de præscriptionis interruptione per citationem, aut per interpellationes extraiudiciales.

S V M M A R I V M.

- 1 Quæ sint probanda ad hoc ut detur actori immisio ex interdicto Saluiano.
- 2 Obligatio Cameralis producit hypothecam in bonis debitoris, tam pro sorte principali, quam pro damnis & interesse.
- 3 Possessor mala fidei nunquam præscribit.
- 4 Contra mente captos non currit præscriptio.
- 5 Præscriptio non nocet substitutis per fideicommissum antequam casus substitutionis euenierit.
- 6 Præscriptio currit aduersus fideicommissarios, à die quo sciuerunt bona possideri per teritios.
- 7 Præscriptio vtrum per citationem interrumpatur, an etiam per interpellationes extraiudiciales.
- 8 Continuatio possessionis pendet ab animo, & ideo tertius de ea attestari non potest.
- 9 Solutio non probatur per librum Vice-theaurarij nisi in præiudicium soluentis, non autem in præiudicium tertij.
- 10 Recens possessio rei conuenti probatur ex litis sustentatione, iunctis adminiculis.

NISI scuta 400. auri solis, gratis sibi mutuata à Nicolao Tartulli, Franciscus de Choiseilas restitueret, ut promisit, infra annum, vendidit ex nunc proxt ex tunc eidem creditori medietatem vnius Coloniz pro pretio, quo æstimabitur, ab æstimatoribus publicis, cum promissione euictionis, ac defensionis sub obligatione Camerali de anno 1574. Et quoniam nec restitutum mutuum, nec tradita Coloniz venditæ vacua possessio aliquando fuit, purificato Santegery de Præuent. Indic. Pars III.

per obitum filiorum Nicolai creditoris (sequutum de anno 1614.) eiusdem Nicolai fideicommissio ad fauorem Francisci Tartulli, idem vigore tam dicti fideicommissi, quam cessionis reportatæ ab Hectore confideicommissario, iudicium mouit anno 1618. contra Gabrielem Bellum, tertium possessorem Castrum de Roays, olim possessi à Francisco de Choiseilas debitore, quod prosequutum vsque ad annum 1623. cum ob varia impedimenta siluisset diu, fuit reassumptum anno 1631. atque iterum de anno 1638. ac tandem definitum in partibus de anno 1646. per sententiam latam ad fauorem Hæctoris Belli hæredis præfati Gabrielis, absolutoriam ab impetitis, saluo iure Actoris rectius agendi.

Appellauit actor ab hac sententia ad hoc sacrum Tribunal, & commissa mihi causa Appellationis, petiit sibi concedi immisionem ex vili Saluiano interdicto in possessionem Castrum supra nominati, ab Hectore aduersario nunc possessi, tam pro sorte principali scutorum 400. auri, quam pro damnis, & interesse. Vnde proposui hodie Dubium, An sit danda immisio; quæ denegari non solet, probato credito cum hypotheca, ac possessione tum debitoris de tempore hypothecæ, tum rei conuenti tempore mortis litis: Menoch. de adipisc. remed. 3. num. 16. & sequent. Rot. decis. 491. numero sexto, penes S.M. Gregor. XV. decis. 407. num. primo parte 5. recens. & alias expissime.

Creditum autem cum hypotheca visum est probari satis ex publico instrumento vallato obligatione Camerali, quæ porrigitur etiam ad damna & interesse: Rot. decis. 197. numero quinto, decis. 389. numero 12. decis. 549. sub numero sexto, inter impressas apud Cenc. de Censib. & decis. 275. n. 3. apud Zach. de Obligat. Camer. & includit in ventre bonorum debitoris hypothecam, Zach. de obligat. Camer. q. 3. 1. numero octauo, Barz. decis. 108. numer. 29. Buratt. dec. 905. numero 2. inductam etiam explicitè ex verbis instrumenti, ibi, & pro obseruatione supradictorum obligauit se & omnia eius bona presentia & futura. Burlat. conf. 39. n. 37. Cephalos. conf. 41. n. 19. Riminalen. conf. 299. num. 10. & 12. lib. 2.

Neque sublata dici potest præscriptio: nam subducto tempore vitæ Francisci debitoris anno 1578. defuncti, quidum vixit, Castrum possedit, & cum sciret se esse debitorem, præscriptionem inchoare non poterat, obstante eius mala fide; cap. vigilantis, cap. si diligenti cap. final. de præscript. Buratt. decis. 436. num. 5. & Rot. inter recent. decis. 164. numer. 3. part. 2. subducto etiam tempore vitæ filiorum Nicolai Creditoris anno 1614. mortuorum, contra quos cum essent mente capti, currere præscriptio non potuit, quia pupillis æquiparantur. Gloss. in l. 2. verb. ad agnatum. Cod. de curator. furios. Bald. in l. final. numero secundo. C. in quib. caus. Montesperell. conf. 181. numero secundo, & sequent. Odd. de resitut. in integr. part. 2. quæst. 90. n. 10. Cyriac. controu. 329. num. 70. & sequent. Et dato quod cucurisset, ea non nocet Actoris, cui fideicommissum creditoris nondum apertum fuerat. Socin. lun. conf. 52. numero 3. libro 4. Gabr. de rescript. conclus. 13. n. 11. & 13. Fular. de substit. quæst. 528. n. 4. & sequent. Caualer. decis. 213. n. 7. Reuerendissimus Vrgellenis, decis. 426. num. 7. Rot. inter recent. decis. 558. num. 7. & sequent. part. 5. & in Romana de M. llinis 15. Iunij 1644. coram R. P. D. meo Certo, s. obiectum.

Non adest tempus idoneum præscriptioni, cuius initium desumi debet ex die qua fideicommissarius sciuit bona hypothecata, à tertiis possessoribus possideri, iuxta opinionem, quam aliis relatis ample

amplexa est Rot. dec. 407. num. 17. & 18. p. 5. recent. in Spoletana Saluiani, 3. Iunij 1639. coram bona memoria Merlino, in Ciuitatis Castelli, Saluiani 18. Februarij 1641. coram R. P. D. meo Roias, in Bononien. census 4. Maij 1643. coram Reuerend. P. D. meo Ghislerio, & sequitur Cancer. var. resolut. tom. 1. cap. 15. sub n. 55. Ex ea autem die Franciscus fideicommissarius iudicialiter conuenit Gabrielem, cuius Hector aduersarius est heres vniuersalis, & ab anno 1618. vsque ad 1624. multa acta iudicialia contra eundem Gabrielem fecit. Instrumentum crediti, & Articulos etiam producendo, crediti seriem continentes, per quæ saltem negari non potest, quin deducta fuerit ad noticiam Rei conuenti scientia crediti hypothecarij, & per consequens inducta mala fides, quæ præscriptionem impedit, ac interruptit, siue resulter ex sola citatione legitimè executi, l. sicut, ibi, nisi in iudicio postulatione deposita subsequuta fuerit conuentio, l. cum notissimi, in princip. ibi, id est etiam per solam conuentione. C. præscripti. 30. vel 40. annor. Bald. in d. l. sicut, in prima lectura, sub n. 5. versic. nisi subsequuta citatione, & in addit. n. 3. & in lectura nouam. 3. Burat. decif. 8. n. 1. siue ex quocumque alio actu, ac interpellationibus etiam extraiudicialibus Felin. in cap. illud. n. 7. & 8. de præscript. Balb. eodem tract. p. 6. q. 4. num. 36. Put. dec. 185. in l. lib. 3. in corr. Cocc. decif. 362. num. 2. Burat. de uisione 457. num. 3. Rot. in recent. decif. 57. num. 26. & sequent. decif. 94. num. 22. & sequent. decif. 191. in fin. part. 7.

- 8 Non tamen probatur possessio debitoris de tempore contractæ obligationis: nam in id assertur solum instrumentum homagij, quod ille occasione huius Castri præstitit Reu. Cam. Apostolicæ, an. 1555. à quo præsumptam possessionis ciuilibis continuationem vsque ad tempus hypothecæ contractæ de anno 1574. allegare non potest tertius, qualis est Actor, cum pendeat ab animo & voluntate possidentis, de qua tertius attestari non valet; Abb. in cap. cum ad sedem, num. 16. de restitu. spoliat. Alciat. de præsumpt. reg. 2. præsumpti. 21. sub num. 9. versic. Tu dic. Menoch. eod. tract. lib. 6. præsumpt. 64. sub numero 38. versic. existimo. Loth. de re benefic. lib. 3. quest. 11. num. 87. Caualer. decif. 531. num. 5. & fuit dictum in Elnen. Canonicius, 5. Maij, millesimo sexcentesimo tertio, coram Cardinali Lancelloto.
- 9 Nec releuat asserta solutio Canonis ab eodem debitore, facta de anno 1575. Quia de ea non constat nisi ex libro Vicethesaurarij, qui non probat in præiudicium Hectoris rei conuenti habentis causam mediata, non à soluente, sed ab Alemanno eius fratre. Menoch. de arbitrar. cas. 95. num. 25. & 2. sequent. lib. 2. & de retinend. remed. 3. sub n. 570. Imol. cons. 96. in fin. Soc. consil. 208. num. 2. lib. 2. Afflict. decif. 303. sub num. 3. cum aliis allegatis à Modern. Patuino; de scriptura prinata, libro quarto, tit. de lib. ration. Gabellar. num. 12. & sequentibus.
- 10 Ideo licet recens possessio Rei conuenti ex sustentatione litis, iunctis adminiculis probata remaneat, Pacific. de Saluian. Inspect. 1. cap. 6. num. 6. & 7. Rot. apud eundem, decif. 19. num. 2. decif. 26. num. 16. & apud Cenc. de censib. dec. 489. num. 2. Nihilominus ob non probatam possessionem debitoris de tempore hypothecæ, Domini censuerunt denegandam esse petitam immiessionem; ipso tantum Actore informante.

Hæc decisio referenda est ad cap. 32. num. 43. & sequentibus, part. 1. huius tractatus.

C A P V T, S E V

R E S O L V T I O X I I.

Coram Reuerendiss. P. D. Bichio, Auenionen. Saluiani.

Mercurij 10. Martij 1649.

In Roca Romana.

A R G V M E N T V M.

De Præscriptionis interruptione per citationem solum, aut per litis contestationem, seu per illos actus qui in iudiciis summarijs habentur loco litis contestationis. De perpetuatione præscriptionis. De probatione possessionis facienda in iudicio Saluiani interdicti. Et quomodo illa probeatur per clausulam Constituti, aut per solutiones Canonum, & similes actus.

S V M M A R I V M.

- 1 Præscriptio vtrum per solam citationem interruptatur, an verò necessaria sit litis contestatio.
- 2 Præscriptio mixta, hoc est partim favorabilis, & partim odiosa, qualis est præscriptio decem annorum, non interruptitur per solam citationem, sed requiritur litis contestatio.
- 3 Ad effectum interruptendæ præscriptionis, lis haberi pro contestata, si reus conuentus dilationes petitis impedire ne actor litem prosequatur.
- 4 In Saluiani interdicti iudicio, quod summarium est, lis habetur pro contestata, quoties Iudex capitulæ meritis causa cognoscere.
- 5 Sola contestatio non interruptit præscriptionem, nisi etiam interueniat litis prosecutio. Quod tamen in dubium reuocatur, num. 6.
- 7 A die qua cessatum fuit à lite, potest noua præscriptio inchoari.
- 8 Que sit differentia inter præscriptionis interruptionem & perpetuationem.
- 9 Clausula Constituti probat possessionem contra tertium, in antiquis.
- 10 Ex continuatis solutionibus census annui pro Castro probatur possessio Castri saltem indirecte.
- 11 Solutio probatur per confessiones multorum annorum de recepto.
- 12 Antiquum ut quid dicatur, detrahendum est tempus litis motæ.
- 13 Concesso Castro, iurisdicctio concessa censetur, ratione domini, non ratione possessionis.
- 14 Solutio Canonis non concludit ad possessionem, quia fieri potest occasione solius domini.
- 15 Plena requiritur possessionis probatio in Saluiano.
- 16 Obligatio ad hoc ut sit in forma Camera quomodo concipienda.
- 17 Hypotheca generalis bonorum non comprehendit bona feudalia.
- 18 Limitatur ut non procedat quando agitur de fundo hereditario, & obligatio est concepta verbis amplissimis.
- 19 Clausula Constituti non probat traditionem.